Mistrzowie Światowej Ilustracji

Tato, ta ci się udała

ZDENĚK SVĚRÁK

ILUSTRACJE ADOLF BORN

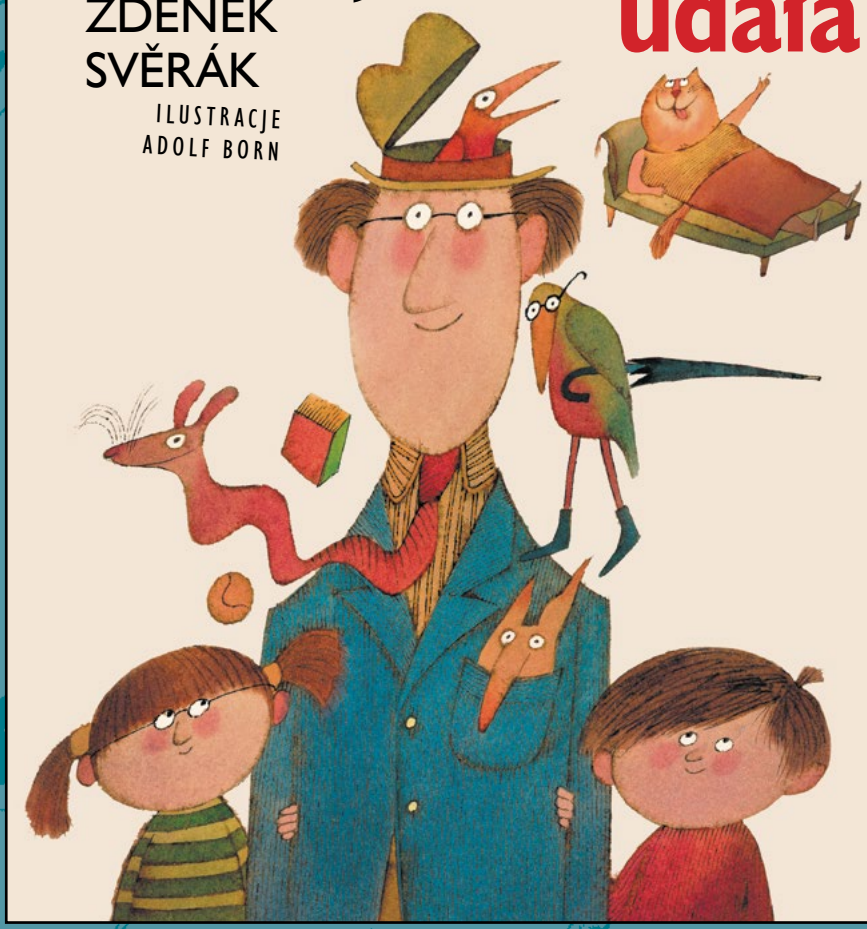

Zdeněk Svěrák

Tato, ta ci się udała

ilustracje

Adolf Born

z języka czeskiego przełożyła

Anna Rey

Wydawnictwo Dwie Siostry
Warszawa 2022

Jak wygląda tata Szima

Jest drobnej postury i nosi okulary. W młodości miał bujną czuprynę, ale kiedy był na wojnie, musiał ciągle nosić czapkę albo hełm i włosy mu się przerzedziły. Dlatego ma na czubku głowy goły placek, który jego dzieci nazywają łysinką.

Co robi?

Rano wstaje niechętnie, a kiedy już wstanie, błyskawicznie się goli. Ponieważ nie goli się maszynką elektryczną, tylko brzytwą, którą odziedziczył po ojcu, zawsze się zacina. Potem tamuje krew skrawkiem papieru toaletowego i woła „uuu”, „ooo” albo „eee”. Gdy zatamuje krew, biegnie na autobus numer 135 i jedzie do pracy.

W pracy tata Szima rysuje. Bardzo ładnie. Według jego rysunków budują domy i jeszcze ani jeden nie runął.

Wieczorem, przy kolacji, upomina dzieci, żeby nie grzebały w talerzach, tylko jadły grzecznie i ze smakiem, tak jak on. Wypytuje także syna Petrzika, jak było w przedszkolu, a córkę Petruszkę — jak było w szkole. Kiedy usłyszy coś miłego, mówi: „No, to mi się podoba". Kiedy usłyszy coś nieprzyjemnego, mówi: „No nie, to mi się nie podoba". W końcu zaczyna ziewać i oznajmia: „Pamiętajcie, dzieci, dobrze wychowany człowiek przy ziewaniu zawsze zasłania usta dłonią".

I tak upływał tacie Szimie dzień za dniem, aż do chwili, gdy mama wzięła głęboki wdech i zmieniła go w długie zdanie.

Długie zdanie mamy

— Nie gniewaj się, tato, ale ja też chodzę do pracy, a oprócz tego piorę, prasuję, szyję, gotuję, zmywam naczynia, ścieram kurze, odkurzam dywany, odprowadzam

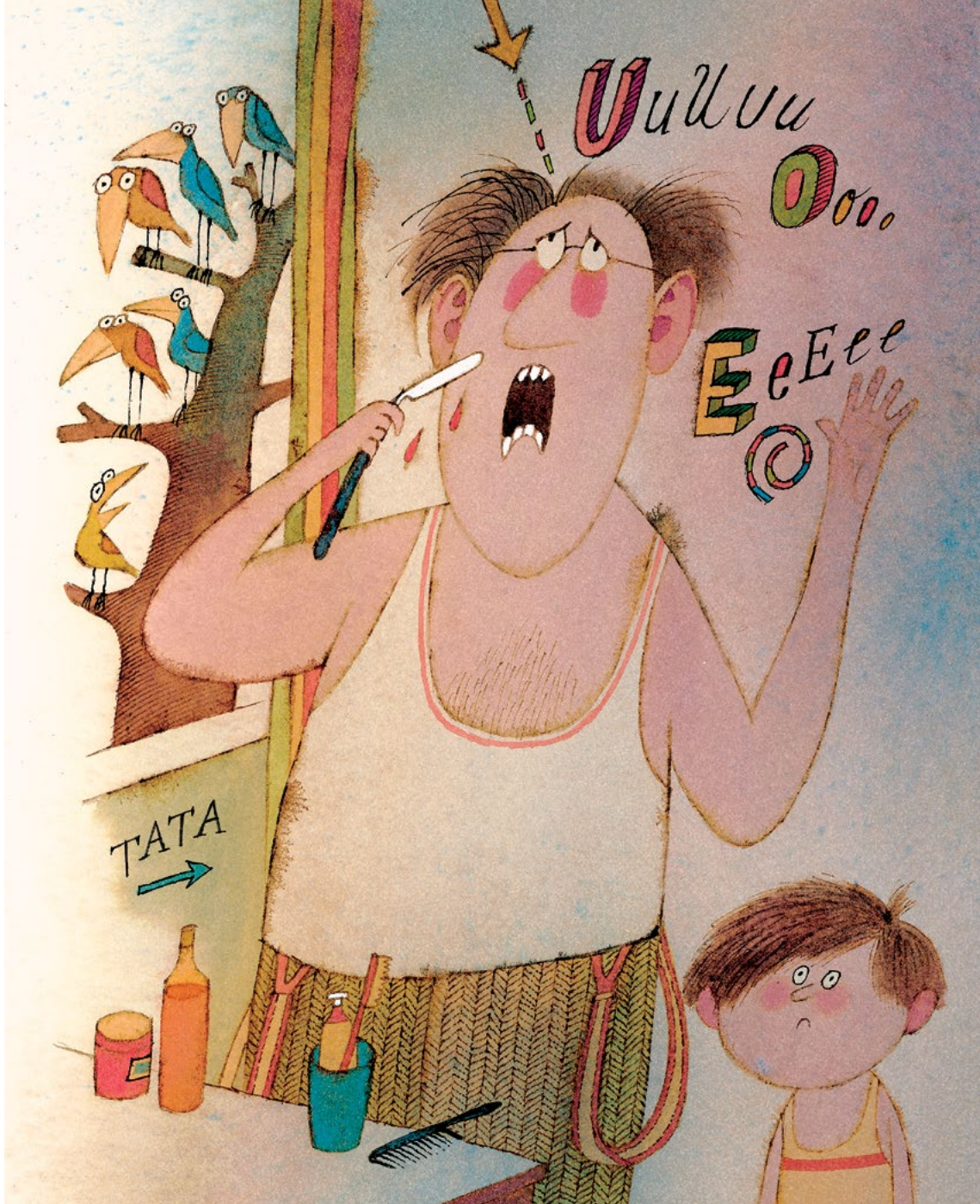

Petrzika do przedszkola, robię zakupy i chodzę na wywiadówki, smaruję sobie maszynę do szycia, czyszczę buty, noszę płaszcze do pralni i odbieram je stamtąd, i nie mam nawet czasu pójść do fryzjera, żeby ci się podobać, i tak sobie myślę, że mógłbyś przejąć ode mnie chociaż opowiadanie bajek na dobranoc, co ty na to?

Tata podrapał się po łysince i powiedział:

— Czemu nie, mogę spróbować.

Zaczął jeszcze tego samego wieczoru.

— Kochane dzieci, opowiem wam bajkę o Jasiu i Małgosi.

— Znamy ją — powiedział Petrzik.

— Dobrze. To w takim razie opowiem wam bajkę o Grubym, Długim i Bystrookim.

— Tę znamy jeszcze lepiej — odparł Petrzik.

— Aha… — Tata Szima się zamyślił. — A co powiecie na *Trzy złote włosy Króla Słońca*?

— Znamy — powiedziały dzieci.

— *Śpiąca królewna*?

— Znamy.

— *Tomcio Paluch*?

— Znamy!

— *Stoliczku, nakryj się*! — wykrzyknął tata, a kiedy dzieci się roześmiały i oświadczyły, że znają tę bajkę na pamięć, posmutniał.

— Zaraz wracam — powiedział i wyszedł do kuchni.

Spis treści

Jak wygląda tata Szima / 7
Co robi? / 7
Długie zdanie mamy / 8
Rada / 12
Tatę spotyka niewdzięczność / 12
Druga rada / 13
O pierzynie i poduszce / 16
Półsen taty / 19
Trzecia rada / 22
Bajka hotelowa / 22
To dlatego, że jest z Wrszowic / 33
Spotkanie z uzdrowionym / 36
Mówiące skały / 38
Na słynnym wzgórzu / 41
O gaśnicy / 45
Mama podsłuchiwała pod drzwiami / 56
Co tata Szima napisał na pocztówce / 57

Tytuł oryginału: *Tatínku, ta se ti povedla*
© Copyright for the text by Zdeněk Svěrák, 1991
© Copyright for the illustrations by Adolf Born, 1991
Published by arrangement with Albatros Media a.s., Prague
© Copyright for this edition by Wydawnictwo Dwie Siostry, Warszawa 2019
© Copyright for the Polish translation by Anna Rey, 2019

MINISTERSTVO KULTURY

Wydanie tej książki zostało dofinansowane przez Ministerstwo Kultury Czech.

ISBN 978-83-8150-416-4
wydanie II

wydawnictwodwiesiostry.pl

redakcja: Karolina Iwaszkiewicz
korekta: Anna Salwa, Karolina Iwaszkiewicz
projekt graficzny serii: Ewa Stiasny
skład i przygotowanie do druku: Piotr Bałdyga
druk: Drukarnia Skleniarz

Wydawnictwo Dwie Siostry sp. z o.o.
al. 3 Maja 2 m. 183
00-391 Warszawa

Biblioteki, szkoły, przedszkola, księgarnie i inne instytucje zainteresowane ofertą specjalną zachęcamy do kontaktu z działem handlowym (marketing@wydawnictwodwiesiostry.pl, +48 577 888 278).

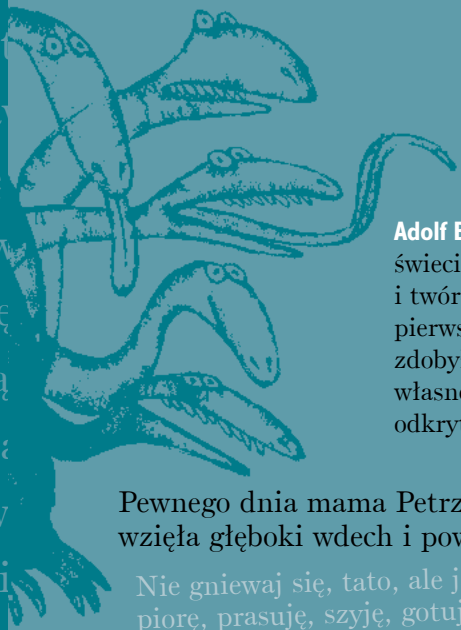

Mistrzowie Światowej Ilustracji

Adolf Born (1930–2016) – znany i ceniony na całym świecie czeski malarz, ilustrator, karykaturzysta i twórca filmów animowanych. Współtworzył pierwszą (animowaną) ekranizację *Hobbita* (1966), zdobył liczne prestiżowe nagrody i doczekał się własnej małej planety – jego imieniem nazwano odkrytą w 1998 roku planetoidę 17806.

Pewnego dnia mama Petrzika i Petruszki wzięła głęboki wdech i powiedziała:

Nie gniewaj się, tato, ale ja też chodzę do pracy, a oprócz tego piorę, prasuję, szyję, gotuję, zmywam naczynia, ścieram kurze, odkurzam dywany, odprowadzam Petrzika do przedszkola, robię zakupy i chodzę na wywiadówki, smaruję sobie maszynę do szycia, czyszczę buty, noszę płaszcze do pralni i odbieram je stamtąd, i nie mam nawet czasu pójść do fryzjera, żeby ci się podobać, i tak sobie myślę, że mógłbyś przejąć ode mnie chociaż opowiadanie bajek na dobranoc, co ty na to?

Ale czy tata, który urodził się w najbardziej prozaicznej dzielnicy Pragi, będzie w stanie wymyślić tak dobrą bajkę jak te, które wymyśla mama? Przekonajcie się sami!

Zdeněk Svěrák (ur. 1936) – znakomity czeski aktor, komik, scenarzysta i autor książek dla dzieci i dorosłych. W Polsce znany przede wszystkim z filmu *Butelki zwrotne* – jako odtwórca głównej roli i autor scenariusza. Nakładem Dwóch Sióstr ukazały się także napisane przez niego *Ucieszki Cieszka* i *Nowe ucieszki Cieszka*.

ISBN 978-83-8150-416-4

9 788381 504164 >

wydawnictwodwiesiostry.pl